

Brandpreventie

Veilig
Wonen

.be

U bouwt ? U renoveert ?

Denk dan van bij het begin aan het beschermen van uw eigendom tegen BRANDGEVAAR

Denk dan van bij het begin aan het beschermen van uw eigendom tegen BRANDGEVAAR

U investeert veel van uw kostbare tijd en geld in de bouw of de renovatie van uw woning ?

Denk dan van bij het begin aan de bescherming van dit eigendom; dit getuigt van goed beheer en gezond verstand.

Eén van de risico's die uw eigendom bedreigt is brand. In België zijn er zo'n 10.000 branden per jaar. Deze brengen niet alleen goederen in gevaar, maar ook en vooral personen.

U kunt dit risico beperken.

Preventie begint met de keuze van de materialen...

Vermijd al te gemakkelijk brandbare materialen.

Als u voor onderdelen in hout opteert, moet u erover waken dat zij behandeld zijn met een brandwerend middel, voldoende geven-

tileerd worden en op afstand staan van eventuele warmtebronnen.

Gebruik conforme installaties, in het bijzonder voor elke potentiële warmtebron.

De warmtebronnen die een brand veroorzaken zijn hoofdzakelijk verbonden met de verwarmingsapparaten of de elektrische installatie.

Het laten plaatsen, door professionelen, van installaties in overeenstemming met de geldende voorschriften, is een niet te onderschatten veiligheidswaarborg.

Besparen op dit vlak kan achteraf wel eens een (zeer) slechte berekening blijken te zijn...

De geldende voorschriften:

- Algemeen Reglement Elektrische Installaties (A.R.E.I.)
- het reglement van de Koninklijke Vereniging van de Belgische Gasindustrie (KVBG)
- technische normen

Het onderhoud: onontbeerlijk voor uw verwarmingsketel, heetwatertoestel en schoorsteen.

Het regelmatige onderhoud van uw verwarmingsketel en uw heetwatertoestel (boiler), evenals het vegen van uw schoorsteen (jaarlijks voor de verwarmingsinstallaties op stookolie of op hout, elke 2 à 3 jaar voor de verwarming op natuurlijk gas) verminderen het brandgevaar door een werkingskwaliteit te handhaven zoals die door de fabrikant was voorzien.

Een tweede positief gevolg van een gerespecteerd onderhoudschema is dat u door de kwaliteit van uw apparaten te handhaven, hun levensduur verlengt en hun rendement verbetert. Preventie rijmt hier dus met economie!

Zelfs een elektrische installatie moet u minstens om de 25 jaar controleren.

Een gewaarschuwd inwoner redt er twee.

Boutade? Bij een beginnende brand of bij een langzame verbranding, zal u enkel snel kunnen reageren als u snel wordt verwittigd.

- De plaatsing van rookdetectors is een efficiënt, goedkoop en steeds vaker verplicht geworden middel om zich te verzekeren van de snelst mogelijke verwittiging in geval van een beginnende brand.
- Een tweede aanbeveling is zelf beschikken over eerste hulp tussenkomstmateriaal zoals een brandblusapparaat, een vuurvast deken, ...

En voor het geval dat...

Als er zich ondanks uw voorzorgen, toch een brand zou voordoen, kan u met behulp van de tips hieronder de gevolgen ervan trachten te beperken:

- Verlies geen tijd: bel zo snel mogelijk de hulpdiensten door het nummer 100 of 112 te vormen. Deze nummers zijn gratis en kunnen zowel met een vaste toestel als met een GSM gebeld worden.
- Volg het evacuatieplan dat u vooraf heeft opgesteld en éénmaal per jaar heeft ingeoeffend.
- Vergemakkelijk de toegang voor de brandweelieden en wijs hen hoe ze het dichtst bij de bron van de vuurhaard kunnen geraken.

De ruimte waar lekkere maaltijden voor familie of vrienden worden bereid is ook één van de plaatsen waar het risico op brand het hoogst is.

Logisch toch: er bevinden zich warmtebronnen zoals gaspitten of elektrische kookplaten en gemakkelijk ontvlambare materies als vetten, verpakkingen, dampkap of keukenmeubilair. De combinatie van deze elementen kan soms voor grote problemen zorgen!

Vooraf de frietketel en de dampkap vormen een gevaar.

Frietketel en vet: publieke vijand nr. 1 van de veiligheid

Wanneer u frieten of andere lekkernijen bakt en de telefoon gaat of er wordt aan de deur gebeld, laat uw hete frietketel dan nooit onbewaakt achter. Kies bovendien uitsluitend voor een frietketel met een thermostaat met thermische beveiliging.

Leg voor alle zekerheid een vuurvast deken in uw keuken op een gemakkelijk bereikbare plaats; daarmee kan u het brandende toestel efficiënt en veilig blussen.

Gebruik nooit water om een brandende frietketel te blussen: dit veroorzaakt een enorme steekvlam waarna het vuur zich veel sneller verspreidt.

Onderhoud van de dampkap

De vette rook die bij het koken ontstaat, ontsnapt via de dampkap... op voorwaarde dat de filter onderhouden wordt en de buis regelmatig gereinigd wordt. De vetoverblijfselen op de wanden van de dampkap en in de afvoerpijp ervan zorgen er voor dat een eventuele brand zich sneller verspreidt.

Aanpassing van de elektrische installatie aan de geïnstalleerde of voorziene toestellen De keuken is één van de ruimten waar het elektrische energieverbruik het hoogst is.

Zorg ervoor dat uw elektrische installatie aangepast is aan het vermogen van de geïnstalleerde toestellen.

Enkel zo kunt u het risico op oververhitting van de voedingskabels vermijden.

De keuken

Besteed in het bijzonder aandacht aan de thermostaten en de snoeren van de toestellen om het risico op kortsluiting uit te sluiten.

Eetkamer en salon

De ruimtes waar men samen eet, een praatje slaat of televisie kijkt; de eetkamer en het salon zijn de gezellige vertrekken bij uitstek.

Een open haard of een ingebouwde haard zorgen voor meer warmte in de kamer, in figuurlijke maar ook in letterlijke zin.

Geen houten balken in de buurt van de open haard

Of u nu kiest voor een rustieke schoorsteen of iets eigentijds, let erop dat de brandbare elementen zoals decoratieve balken of lambriseringen niet in de buurt komen van de haard of van de warme lucht.

Zorg voor voldoende ventilatie of voor onontvlambaar warmte-isolatiemateriaal (vb steenwol)

Plaats een haardscherm voor uw open haard, zeker wanneer er tapijt in de buurt ligt.

Buizen in uw schoorsteen : de veilige oplossing

Het "bebuizen" van uw schoorsteen is het binnenin aanbrengen van een rookkanaal via een afzonderlijke buis waardoor verbrandingsgassen kunnen worden afgevoerd en de schoorsteen luchtdicht wordt gemaakt. Zo creëert u een ventilatieruimte

tussen de brandbare bouwmaterialen zoals balkverbindingen*, plafonds of decoratie-elementen en de afvoerbuizen voor de rook . Dit is de meest efficiënte én veilige oplossing.

Bijkomend voordeel: u vermijdt met deze techniek het risico op vocht in het metselwerk van uw schoorsteen. Condensatie door snelle afkoeling, van het water dat in de verbrande gassen zit, heeft zodoende geen negatieve gevolgen voor uw schoorsteen.

Warm, warmer... halogeenlampen

Halogeenlampen, ingebouwd of op voet, hebben een zeer hoog verlichtingsvermogen, maar creëren ook een aanzienlijke warmteontwikkeling.

Als ze in een vals plafond zijn ingebouwd, zorg dan voor ventilatie.

Lampen op voet houdt u uit de buurt van brandbare materialen.

Ook uw televisietoestel creëert warmte. Let op de verluchting van het meubel waarin het toestel is geplaatst.

* Versterking van de houten structuur van een vloer

De hal en het trappenhuis zijn de plaatsen waar de lucht het gemakkelijkst circuleert... en bijgevolg de plaatsen waar, bij het uitbreken van brand, de rook het eerst zal worden verspreid.

*Plaatsen van rookdetectors
Het is dan ook op deze luchtige plaatsen dat de rookdetectors moeten worden geplaatst.*

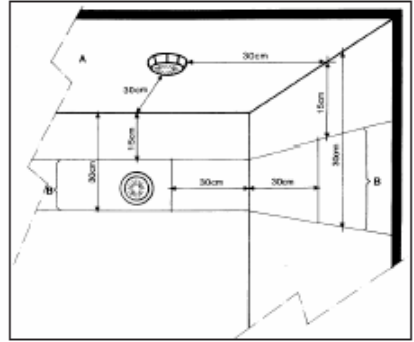
Met in voorkeurvolgorde: de nachthal of de overloop die uitgaat op de kamers, de inkomhal, het vertrek waar het bovenste gedeelte van de trap uitkomt.

De meest doeltreffende zijn de optische detectors.

Verplicht of (nog) niet, de detectors - waarvan de prijs rond de 10 à 15 euro schommelt -, zijn een elementaire veiligheidsmaatregel.

De plaatsing ervan moet wel voldoen aan een aantal normen. Ze moeten in het bijzonder geplaatst worden op een minimumafstand van 30 cm van de hoeken tussen de muren (zie schets).

Hal en trappenhuis

De huidige wettelijke verplichtingen :

Vlaams Gewest

Het decreet van 2004 is vandaag nog niet omgezet in een toepassingsbesluit.

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Het besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 2004 verplicht eigenaars en verhuurders sinds 1 juli 2005 om rookdetectors te plaatsen in de woningen die zij te huur aanbieden : huizen, appartementen of studio's.

Het voorziet de plaatsing van een detector in elk vertrek dat men moet doorlopen om van een

Hal en trappenhuis

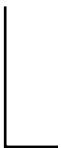
slaapkamer naar de buitendeur te gaan.

Waals Gewest

Het besluit van de Waalse regering van 2004 veronderstelt de aanwezigheid van branddetectoren in de nieuwe woningen en eist de inregelbrenging van bestaande woningen tegen uiterlijk 1 juli 2006.

Het besluit voorziet

- voor appartementen: 1 detector als de oppervlakte kleiner is dan 80 m², 2 detectors als de oppervlakte groter is.
- voor huizen: 1 detector per leefniveau als de oppervlakte ervan kleiner is dan 80 m², 2 detectors per leefniveau als de oppervlakte ervan groter is.

Veel water en toch een risicovolle plaats...

Ook voor uw badkamer moeten enkele voorzorgsmaatregelen worden genomen.

CO-gevaar : geen gasgeiser zonder ventilatie.

Iedereen heeft al wel eens gehoord over CO-vergiftiging.

Vooraf in badkamers, die zijn uitgerust met een kleine gasgeiser (5 liter) die dikwijls niet is aangesloten op de schoorsteen, is dit risico reëel.

Gebrek aan zuurstof veroorzaakt een onvolledige verbranding van het gas. Door deze onvolledige verbranding komt er CO vrij in de lucht. Als het toestel niet is aangesloten op een schoorsteen of op een schoorsteen die slecht "trekt", blijft er dus CO in het vertrek met alle gevaarlijke gevolgen van dien.

Naast een goede schoorsteen is het ook belangrijk om te zorgen voor een goede luchttoevoer in het onderste gedeelte van de toegang tot de badkamer. U kan dit doen door een ventilatierooster aan te brengen in het onderste

De badkamer

gedeelte van de deur of door een opening onder de deur te laten.

De oppervlakte voor luchttoevoer moet minimaal 150 cm² bedragen.

Isoleren is goed, maar overdaad schaadt : de lucht moet nog kunnen circuleren in het huis!

Er bestaan ook CO-detectors die in de badkamer kunnen worden geplaatst.

Wil je zeker zijn van je veiligheid, laat je geiser dan regelmatig bekijken door een vakman.

Opgelet : de ingebouwde verlichting in het badkamermeubel.

Een mooi meubel met ingebouwde spotjes is dikwijls het visitekaartje van een comfortabele en aangename badkamer. Als wij bezig zijn met ons toilet willen wij goed kunnen zien en dan is verlichting vaak belangrijk.

Uit de ingebouwde spotjes in het bovenste gedeelte van het meubel komt echter veel warmte. Die moet met de gepaste ventilatie kunnen worden afgevoerd.

Door brand wakker schrikken of verrast worden in uw slaap : meer dan een nachtmerrie!

Enkele voorzorgsmaatregelen :

- de rookdetectors moeten zich bevinden in de vertrekken waarin u uitkomt bij het verlaten van de kamers
- pas op voor individuele zuurstofverbruikende verwarmingstoestellen
- leg op de convector nooit kledingstukken of dekens om deze te laten drogen of te verwarmen
- plaats geen convector in de buurt van een brandbare materie (gordijnen, beddengoed...)

De slaapkamer

- vooral niet roken in bed : dit is een klassieke oorzaak voor brand!
- zorg er tenslotte voor dat u goed weet hoe u de kamer moet verlaten, ook op de tast, want in de rook en het donker is het bijzonder moeilijk om de weg te vinden.

Dakvenster

Kies in de dakkamers voor een dakvenster met scharnieren aan de bovenzijde in plaats van een chassis dat in het midden tuimelt: indien het nodig mocht blijken vergemakkelijkt dit uw evacuatie en kunnen de brandweermannen gemakkelijker uw kamer binnen.

Garage

Heeft uw woning een garage? Dat is een voordeel, zeker in de steden, waar parkeerplaatsen een zeldzaam goed zijn.

Dikwijls wordt de garage evenwel een bergplaats... en dus een bron van risico's.

Naast de wagen of de grasmachine staan praktisch bij iedereen wel enkele reeds geopende potten verf, bussen olie, ...

Wist u dat ethers, verdunningsmiddelen en zelfs sommige schoonmaakproducten zeer licht ontvlambaar zijn? Bewaar ze enkel in kleine hoeveelheden en in hermetisch afgesloten recipiënten om te vermijden dat dampen zouden ontsnappen en dat er bij de minste vonk brand kan ontstaan. Bewaar ze dus ook op een plaats die verlucht wordt.

Let er op dat spuitbussen ver van warmtestralen of verwarming worden opgeborgen.

Garage en kelders

Een goede verluchting van de garage is eveneens noodzakelijk als de verwarmingsketel zich daar bevindt.

Wanneer een binnendeur rechtstreeks toegang geeft tot uw garage, biedt de plaatsing van een brandwerende deur met automatische sluiting een niet te verwaarlozen zekerheid.

Kelders

De gas- en elektriciteitsmeters bevinden zich meestal in de kelder.

Laat ze ver genoeg van elkaar plaatsen.

Indien één van de kelders dienst doet als stockeringsruimte of als knutselatelier, houdt dan rekening met de aard van de producten die u er bewaart ... en rook er niet.

Trek de stekker uit van de apparaten die u niet gebruikt.

Het kiezen van een soort verwarming is dikwijls een moeilijke beslissing, die afhangt van het soort gebouw en de verwachte evolutie van de energieprijis. Aan elke keuze is een bepaald risico verbonden.

Hier volgen enkele adviezen naar gelang van het soort verwarming waarvoor u gekozen heeft.

Verwarming met stookolie

Zet een scheidingsmuur tussen de tank en de ketel om te beletten dat de stookolie ontvlamt door de brander van de ketel.

Veiligheidsoptie nr. 1: Bescherm de brander met een automatisch blussysteem gekoppeld aan een voorziening die de brandstoftoevoer stopt indien er een brand ontstaat.

Verwarming met gas

De ketel bevindt zich dikwijls in de kelder. In geval van explosie is dat evenwel de slechtste plaats.

U heeft dezelfde verwarmingskwaliteit en dezelfde installatiekosten met een zogenaamde

«paraplu»installatie, waarbij de ketel zich onder het dak bevindt, wat natuurlijk minder schade zou veroorzaken in geval van een explosie.

Elektrische verwarming

In dit geval zijn de afmetingen van de elektrische installatie en de regelmatige controle ervan de belangrijkste elementen om de risico's te beperken.

Verwarming met convectors

Indien u individuele convectors heeft, bestaat de voornaamste voorzorgsmaatregel erin deze niet te dicht bij ontvlambare voorwerpen zoals gordijnen of decoratieve elementen te plaatsen en ze natuurlijk niet te gebruiken als droogrek voor handdoeken!

Het spreekt voor zich dat voor een veilig gebruik van een convector de luchtconvectie probleemloos moet kunnen gebeuren.

Butaan en propaan

Gassen zoals butaan en propaan zetten uit als zij aan een sterke temperatuursstijging onderworpen worden; daardoor verhoogt de druk op de wanden van de gasfles-

Verwarming

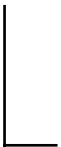
---

sen en leidingen en bijgevolg ook het risico op explosie.

Verwijder dus de reservoirs en leidingen met butaan of propaan van de warmtebronnen en stel ze niet bloot aan thermische stralingen.

Metalen evacuatieschoorstenen en -leidingen

Denk aan de “bebuizing” (zie ook fiche “eetkamer en salon”).

Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken
Algemene Directie van de Civiele Veiligheid
Leuvenseweg 1 – 1000 Brussel

